

Briselē, 2025. gada 20. oktobrī
(OR. en)

14231/25

COAFR 277
CFSP/PESC 1497
COPS 515
DEVGEN 183
COHOM 153
COHAFA 83

DARBA REZULTĀTI

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsekretariāts
Saņēmējs:	delegācijas
Temats:	Padomes secinājumi par Sudānu

Pielikumā ir pievienoti Padomes secinājumi par Sudānu, kurus Ārlietu padome apstiprināja 2025. gada 20. oktobrī.

Padomes secinājumi par Sudānu

1. Eiropas Savienība (ES) stingri nosoda konfliktu, kas norisinās Sudānā un jau trešo gadu pēc kārtas turpina izdzēst tūkstošiem cilvēku dzīvību un rada milzīgas grūtības Sudānas iedzīvotājiem, kā arī nopietni apdraud stabilitāti un drošību plašākā reģionā.
2. ES ir ārkārtīgi nobažījusies par Sudānas vienotību, teritoriālo integritāti un stabilitāti, kas ir nopietni apdraudēta, un rodas aizvien lielāka politiskā un etniskā sadrumstalotība. To vēl vairāk saasina paralēlu pārvaldes struktūru parādīšanās, ko mēs stingri nosodām. Tādēļ ES atkārtoti apstiprina savu nelokāmo atbalstu Sudānas suverenitātei, vienotībai un teritoriālajai integritātei. ES noraida jebkādus mēģinājumus sadalīt Sudānu.
3. Būdamā līdzpriekšsēdētāja Parīzes un Londonas konferencēs Sudānas un kaimiņvalstu jautājumos, ES ir apliecinājusi savu apņemšanos atbalstīt Sudānas iedzīvotājus un aktīvi iesaistīties visaptverošā konflikta risināšanā.
4. ES lūdz pastiprināt darbu ar visām konfliktā iesaistītajām pusēm šādā veidā: a) konstruktīvi iesaistīties sarunās par tūlītēju pamieru un pārliecinošā, iekļaujošā miera mediācijas procesā, kā rezultātā karadarbība tiktu pārtraukta ilgstoši; b) nodrošināt ātru, netraucētu un ilgtspējīgu piekļuvi humānajai palīdzībai un civiliedzīvotāju aizsardzību visā Sudānā; c) ticami apņemties veicināt patiesi iekļaujošu, reprezentatīvu un neatkarīgu civilo pārvaldību; d) atjaunot un stiprināt tiesiskumu, pārskatatbildību, starptautisko tiesību, tostarp starptautisko humanitāro tiesību un cilvēktiesību, ievērošanu un tiesiskumu Sudānā.

5. ES atkarībā no tā, cik būtiski tas ir iepriekš minēto mērķu sasniegšanai, darbosies kopā ar visām konfliktā iesaistītajām pusēm, vienlaikus uzmanoties, lai tādējādi netiktu leģitimizēta nekāda pārvaldības struktūra ārpus iekļaujošas civilpersonu vadītas politiskās pārejas. ES pastiprinās šādu kopīgu darbību, ja tiks panākts ticams progress galveno ES lūgumu izpildē. ES, tostarp augstākajā līmenī, turpinās aktīvi iesaistīties centienos panākt ilgtspējīgu konflikta izbeigšanu. To darīdama, ES rīkosies vienoti, veicinot iekļaujošus formātus un nodrošinot pilnīgu koordināciju ar attiecīgajiem līdzīgi domājošajiem dalībniekiem. Lai panāktu mierīgu krīzes atrisinājumu, tā turpinās lietot un, ja iespējams, intensīvāk izmantot visu tās rīcībā esošo ārpolitikas instrumentu klāstu, tostarp attiecīgā gadījumā mērķtiecīgus ierobežojošus pasākumus.
6. Sudānas krīze apdraud jomas, kurās ES un Āfrikai ir tādas kopīgas būtiskas stratēģiskās intereses kā cīņa pret terorismu, neatbilstīgu migrāciju un cilvēku tirdzniecību, reģionālās stabilitātes nodrošināšana, kā arī jūras drošība Sarkanajā jūrā. ES ir ļoti nobažījiesies par risku, ka konfliktam būs plašākas sekas, jo īpaši Āfrikas ragā un Sāhelā, un ka tas ietekmēs neatbilstīgas migrācijas plūsmas uz Eiropu.
7. ES uzsver, ka galvenā atbildība par konflikta izbeigšanu ir gan Sudānas bruņoto spēku (*SAF*), gan Ātrā atbalsta spēku (*RSF*) vadībai, kā arī tiem, kas sniedz tiem tiešu un netiešu atbalstu. ES mudina visas konflikta puses konstruktīvi iesaistīties iekļaujošās sarunās par pamieru un uzsver, ka ir steidzami vajadzīgs pārliecinošs iekļaujošs mediācijas process, kas nodrošinātu taisnīgu, visaptverošu un ilgstošu mieru. ES arī mudina visus ārējos dalībniekus, kas tieši vai netieši piegādā ieročus, finansiālu atbalstu vai sniedz jebkāda cita veida atbalstu karojošajām pusēm, nekavējoties pārtraukt šāda atbalsta sniegšanu un ievērot ANO ieroču embargo.

8. ES turpinās strādāt ar partneriem cieši kopā koordinētos reģionālos un starptautiskos mediācijas centienos, īpaši tajos, ko vada Āfrikas Savienība (ĀS), Apvienoto Nāciju Organizācija (ANO), Starpvaldību attīstības iestāde (*IGAD*), Saūda Arābija un Amerikas Savienotās Valstis. ES atzinīgi vērtē Četrinieka (ASV, Saūda Arābija, Ēģipte un AAE) centienus, kas nācis klajā ar jaunāko paziņojumu par miera un drošības atjaunošanu Sudānā. Tiek pastiprināti ES centieni saglabāt atklātus saziņas kanālus ar visām pusēm un atbalstīt ilgtspējīgu konflikta izbeigšanu, iesaistot arī ES īpašo pārstāvi Āfrikas ragā, tostarp ar iniciatīvu kritiskās infrastruktūras aizsardzībai, kā arī atbalstot sadarbību ar Sudānas civilajiem dalībniekiem. ES iniciatīva kritiskās infrastruktūras aizsardzībai, kuras pamatā ir Savienības darbs ar visām šā konflikta pusēm, apliecina aktīvo un integrēto ES pieeju mediācijai šajā konfliktā un kalpo tam, lai praktiski īstenotu vajadzīgo civiliedzīvotāju aizsardzību Sudānā.
9. ES atkārtoti uzsver, cik svarīgs ir iekļaujošs un pārredzams Sudānas vadīts politiskais process, kura mērķis ir panākt neatkarīgu civilo pārvaldību. Ir būtiski, lai ar šo procesu tiktu nodrošināta pilnīga, vienlīdzīga un jēgpilna to sieviešu, jauniešu un marginalizētām kopienām piederību personu līdzdalība, kuri nāk no īpaši konfliktu skartajiem reģioniem. ES arī uzsver un iestājas par būtisko nozīmi, kāda ir pilsoniskajai sabiedrībai, kas nodrošina, lai jebkurš politiskais dialogs patiesi atspoguļotu Sudānas tautas centienus un viedokļu daudzveidību.
10. ES ir ļoti nobažījiesies par satraucošo humanitārās krīzes saasināšanos Sudānā tāpēc, ka konflikts ir izraisījis un turpina padziļināt pasaulē smagāko humanitāro katastrofu – ir apstiprināts, ka daļā valsts valda bads. Īpašas bažas rada satraucošie ziņojumi par vēl nepieredzēta līmeņa vardarbību un uzbrukumiem civiliedzīvotājiem, tostarp par seksuālu un ar dzimumu saistītu vardarbību, un par smagajām sekām, ko konflikts rada sievietēm un meitenēm. ES mudina visas puses pildīt savas saistības saskaņā ar starptautiskajām humanitārajām tiesībām un cilvēktiesībām, darot visu iespējamo, lai aizsargātu civiliedzīvotājus un civilus objektus. ES centīsies iedarboties, izmantojot savu diplomātisko darbu, un strādās kopā ar partneriem, lai virzītu uz priekšu konkrētus pasākumus civiliedzīvotāju un civilās infrastruktūras aizsardzībai. ES arī pauž atzinību kaimiņvalstīm par atbalstu, kas tiek sniegts konfliktā cietušajiem, kuri meklē aizsardzību ārpus Sudānas.

11. ES novēro, ka satraucoši sarūk humanitārās iespējas. Birokrātiski kavēkļi un citi šķēršļi joprojām traucē sniegt dzīvības glābšanas atbalstu tiem, kam tas visvairāk ir vajadzīgs. Turklāt karš Sudānā ir kļuvis par vienu no pasaulē nāvējošākajiem kariem palīdzības sniedzējiem. ES mudina visas konfliktā iesaistītās puses nekavējoties likvidēt visus šķēršļus, kas kavē humānās palīdzības sniegšanu, un nodrošināt tūlītēju, drošu un netraucētu beznosacījumu piekļuvi humānajai palīdzībai, pārtraukt tīšu šķēršļu radīšanu un aizsargāt civiliedzīvotājus, tostarp humānās palīdzības darbiniekus, ievērojot savas Džeddas deklarācijā un starptautiskajās humanitārajās tiesībās noteiktās saistības. ES uzteic gan vietējo, gan starptautisko humānās palīdzības darbinieku drosmi un apņēmību, tostarp tādas savstarpējās palīdzības grupas kā Neatliekamās palīdzības reaģēšanas vietas (*Emergency Response Rooms* – kas 2025. gadā saņēma ES cilvēktiesību balvu) un brīvprātīgo iniciatīvas, kuru virzītājspēks lielā mērā ir sieviešu darbs un kuras turpina palīdzēt glābt dzīvību ārkārtīgi sarežģītos apstākļos.
12. ES ir ļoti nobažījiesies par plaši izplatītajiem un labi dokumentētajiem starptautisko humanitāro tiesību un cilvēktiesību pārkāpumiem visā Sudānā. ES viennozīmīgi nosoda visas šādas zvērības, daudzas no kurām tiek izmantotas sistemātiski un satraucošā apmērā un ir postoši ietekmējušas civiliedzīvotājus, īpaši sievietes un bērnus, kā arī personas neaizsargātās situācijās. ES atgādina par pienākumiem, kas noteikti starptautiskajās humanitārajās tiesībās un ANO Drošības padomes Rezolūcijā 2736 (2024), un prasa, lai *RSF* pārtrauktu Fāširas aplenkšanu un aicina atsaukt visus kaujiniekus, kas apdraud civiliedzīvotāju drošību un aizsargātību.
13. ES uzsver, ka ārkārtīgi svarīgi ir nodrošināt, lai par visiem starptautisko tiesību pārkāpumiem, tostarp starptautisko humanitāro tiesību un cilvēktiesību pārkāpumiem, sauktu pie atbildības. Pastāvīga nesodāmība rada jaunas zvērības. Sudānai paredzētā Neatkarīgā starptautiskā faktu vākšanas misija (*IIFFM*) ziņojumā ir konstatējusi, ka abas konfliktā iesaistītās puses ir pārkāpušas starptautiskās tiesības tādā mērā, ka tie uzskatāmi par starptautiskiem noziegumiem: *RSF* ir izdarījuši kara noziegumus un noziegumus pret cilvēci, un *SAF* ir pārkāpuši starptautiskās humanitārās tiesības un cilvēktiesības, kas klasificējami arī kā kara noziegumi. ES joprojām ir apņēmības pilna atbalstīt centienus dokumentēt un izmeklēt šādus pārkāpumus. ES nosoda sistemātisko cenzūru un plašsaziņas līdzekļu brīvības apspiešanu ar arestiem, uzbrukumiem un draudiem cilvēktiesību aizstāvjiem, žurnālistiem un mediju darbiniekiem, veicinot nesodāmību un plašu maldinošas informācijas izplatību.

14. Šajā sakarā ES atzīst un stingri atbalsta to vitālo lomu, kāda ir pilsoniskās sabiedrības dalībniekiem, cilvēktiesību organizācijām un pārskatatbildības mehānismiem, tostarp Sudānai paredzētā *IIFFM*, ANO ieceltais eksperts cilvēktiesību jautājumos Sudānā, ANO Augstā cilvēktiesību komisāra birojs Sudānā, Starptautiskā Krimināltiesā un Kopīgā faktu vākšanas misija Sudānā, kuru pilnvarojusi Āfrikas Cilvēktiesību un tautu tiesību komisija. ES turpinās iestāties par to, lai tiktu paplašinātas Starptautiskās Krimināltiesas pilnvaras un ieroču embargo, tos attiecinot uz visu valsti. ES aicina visas puses pilnībā sadarboties ar šīm struktūrām. Būtu arī jānodrošina pārskatatbildība par pārkāpumiem, kas izdarīti pret Vīnes Konvenciju par diplomātiskajām attiecībām (piemēram, par sistemātisku laupīšanu diplomātiskajās misijās un rezidencēs).
15. Reaģējot uz pašreizējo konfliktu, ES ir pastiprinājusi savus humanitāros centienus un turpinās sniegt uz vajadzībām balstītu un principiālu neatliekamo dzīvības glābšanas atbalstu, lai nodrošinātu tūlītēju palīdzību un aizsardzību visneaizsargātākajām iedzīvotāju grupām neatkarīgi no to atrašanās vietas. Pie tā pieder reaģēšana uz smago pārtikas nodrošinājuma un uztura nepietiekamības krīzi valstī un humanitāru atbalstu pamatpakalpojumu jomā. ES arī sniedz atbalstu tiem, kas aizbēguši uz kaimiņvalstīm, un tiem, kas viņus uzņem.
16. ES joprojām ir apņēmības pilna atbalstīt Sudānas iedzīvotāju noturību saskaņā ar humānās palīdzības, attīstības un miera saikni. Tā ir gatava palīdzēt atjaunot būtiskos sociālos pakalpojumu visā Sudānā, tiklīdz politiskie apstākļi to ļaus, un palīdzēt pārvietotajiem Sudānas iedzīvotājiem un bēgļiem droši, cieņpilni un brīvprātīgi atgriezties. Sudānas ekonomikas atveseļošanās ilgtermiņā būs atkarīga no miera noregulējuma un civiliedzīvotāju vadītas pārejas valdības izveides, kā arī no visaptverošām makroekonomikas reformām, parādu atvieglošanas, piekļuves finansējumam un ilgtspējīgiem ārvalstu ieguldījumiem – tas viss ir cieši saistīts ar tāda labi pamatota, reprezentatīva un iekļaujoša politiskā procesa izveidi, kurš nodrošina pārskatatbildību un stiprina tiesiskumu.
17. ES atzīst, ka Sudānas iedzīvotājiem ir neatņemamas tiesības uz brīvību, mieru un tiesiskumu, un atkārtoti apliecina savu nelokāmo apņemšanos palīdzēt Sudānai tās centienos saglabāt savu vienotību un teritoriālo integritāti un panākt ilgstošu stabilitāti, demokrātiju un ilgtspējīgu labklājību.